

กองประวัติศาสตร์ ยศ.ทร.
เลขรับ..... ๑๓
วันที่..... ๒๐ พ.ค. ๖๓
เวลา..... ๑๓๓๐

6A01

กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
เลขรับ..... 5129
วันที่..... - 8 พ.ค. 2563
เวลา..... 1325

ด่วนมาก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กปช.จต./ยก.กปช.จต.โทร.๓๗๘๒๓)

ที่ กท ๐๕๓๘/๓๗๘๓ วันที่ ๓ พ.ค.๖๓

เรื่อง การจัดทำประวัติหน่วย และบันทึกจดหมายเหตุ ประจำเดือน เม.ย.๖๓

เสนอ ยศ.ทร.

ตามข่าว ยศ.ทร. ด่วน ที่ ๓๒/๐๔/๖๓ มว.๒๒๑๔๒๐ เม.ย.๖๓ นั้น กปช.จต. ขอส่งประวัติหน่วย และบันทึกจดหมายเหตุ ประจำเดือน เม.ย.๖๓ รายละเอียดตามผนวก ก และ ผนวก ข ที่แนบ

จึงเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

พล.ร.ต.

รอง ผบ.กปช.จต.ทำการแทน

ผบ.กปช.จต.

ผนวก ก

ประวัติกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด (กปช.จต.)

๑. ที่ตั้งหน่วย : ค่ายตากสิน ต.วัดใหม่ อ.เมืองจันทบุรี จว.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒. วันจัดตั้งหน่วย : วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๒๑

๓. ประวัติหน่วย

๓.๑ ความเป็นมา

จัดตั้งกองกำลังด้านจันทบุรี-ตราด (กจต.)

พื้นที่ จว.จันทบุรี และ จว.ตราด เป็นพื้นที่ที่มีการปฏิบัติการของทหารนาวิกโยธินมาตั้งแต่ สมัยเกิดกรณีพิพาทอินโดจีนฝรั่งเศส ในช่วงปี พ.ศ.๒๔๘๓ - พ.ศ.๒๔๘๔ กรมนาวิกโยธินได้สนธิกำลังเป็น “กองพลนาวิกโยธิน” มี นาวาโท ทหาร ข้าหิรัญ เป็น ผู้บัญชาการกองพล ปฏิบัติการสู้รบกับทหารฝรั่งเศสด้าน จว.จันทบุรี และทำการรุกเข้าไปในดินแดนข้าศึก ยึดอำเภอโพลินได้ในเวลาต่อมา

เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๐๔ รัฐบาลไทยได้สั่งปิดพรมแดนไทย - กัมพูชา เนื่องจากเกิดกรณีพิพาทกับประเทศกัมพูชา เรื่องเขาพระวิหาร กองทัพเรือได้รับคำสั่งให้จัดกำลังเพื่อป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ จึงสั่งการให้กรมนาวิกโยธิน จัดกำลังเฉพาะกิจ กองพันทหารราบที่ ๒ กรมทหารราบที่ ๑ กรมนาวิกโยธิน ไปปฏิบัติการป้องกันชายแดนด้าน อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ส่วนทางทะเลได้สั่งการให้กองเรือยุทธการ จัดหมวดเรือลาดตระเวนชายแดน (มขต.) ปฏิบัติการลาดตระเวนทางทะเลด้านบ้านหาดเล็ก - เกาะกูด

มิถุนายน ๒๕๐๕ ศาลโลกตัดสินให้ประเทศไทยแพ้คดีกรณีเขาพระวิหาร ประเทศกัมพูชาและรัฐบาลเจ้าโรตมสีหนุได้แสดงท่าทีเป็นปฏิปักษ์ และประกาศตัดสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศไทย พร้อมกับได้ยุยงส่งเสริมให้ราษฎรไทยที่อาศัยอยู่ตามบริเวณชายแดนไทยเอาใจออกห่าง ด้วยการบังคับ ชูเชื้อญ และจับกุมราษฎรที่ประกอบอาชีพทางประมงบริเวณชายฝั่งทะเลอีกด้วย

เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๐๘ ทหารกัมพูชาจำนวนหนึ่ง ได้รุกรล้ำเขตแดนไทยด้านอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ได้ปะทะกับเจ้าหน้าที่บ้านเมืองอย่างรุนแรง กองทัพเรือจึงได้ส่งกำลังจากกองพันทหารราบที่ ๑ กรมทหารราบที่ ๑ กรมนาวิกโยธิน เข้าปฏิบัติการที่ อำเภอคลองใหญ่ เพื่อยับยั้ง ผลักดันทหารกัมพูชาให้ออกนอกเขตแดนไทย นับตั้งแต่นั้นมาได้มีเหตุการณ์ปะทะกันตามบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชาเป็นประจำส่วนทางทะเลก็เกิดกรณีเรือประมงไทยถูกกำลังทางเรือและเรือประมงติดอาวุธของฝ่ายกัมพูชาจับกุมอยู่เสมอ

ในปี ...

ในปี ๒๕๑๓ กองบัญชาการทหารสูงสุด ได้ออกคำสั่งยุทธการ บก.ทหารสูงสุด ที่ ท.๒ ให้กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และตำรวจตระเวนชายแดน ส่งกำลังปฏิบัติการเพื่อป้องกันชายแดน ที่ติดต่อกับกัมพูชา ต่อมาประเทศกัมพูชาได้เปลี่ยนรัฐบาลใหม่จาก เจ้านโรดมสีหนุ เป็น นายพล ลอนนอล เปิดสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศไทย ทำให้สถานการณ์ชายแดนจันทบุรี - ตราด ดีขึ้น ฝ่ายกัมพูชาหยุดรบกวน พื้นที่ดังกล่าว กองบัญชาการทหารสูงสุด จึงสั่งให้กองทัพบกมอบความรับผิดชอบให้กองทัพเรือรับผิดชอบในการป้องกันและรักษาอธิปไตยบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา ด้านจังหวัดจันทบุรีและจังหวัดตราด กองทัพเรือ จึงได้จัดตั้งกองกำลังด้านจันทบุรี - ตราด (กจต.) ขึ้น เพื่อป้องกันอธิปไตยและรับสถานการณ์เมื่อ ๒๙ เมษายน ๒๕๑๓ โดยรวมกำลังทหารนาวิกโยธินที่ปฏิบัติการทางบกกับกำลังทางเรือที่ปฏิบัติการในทะเล ให้ขึ้นอยู่ในบังคับบัญชาของผู้บัญชาการกองกำลังด้านจันทบุรี - ตราด (ผบ.กจต.) ก็ได้รับการสนับสนุนเครื่องบินจากกองทัพอากาศด้วย และแต่งตั้งผู้บัญชาการกรมนาวิกโยธิน เป็น ผู้บัญชาการกองกำลังด้านจันทบุรี - ตราด ซึ่งในระยะแรก กองบัญชาการกองกำลังด้านจันทบุรี - ตราด ตั้งอยู่ที่ค่ายกรมหลวงชุมพร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๓ โดยมีภารกิจ

- ป้องกันชายแดนที่ติดต่อกับประเทศกัมพูชา ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีและจังหวัดตราด ทางบกและทางทะเล

- คุ่มครอง ป้องกันเรือและชาวประมงไทยด้านกัมพูชา มิให้ถูกก่อกรวน จับกุม ทำร้าย โดยทหารกัมพูชา หรือทหารประเทศที่สาม ในน่านน้ำภายในและทะเลอาณาเขตของไทย

- สนับสนุนเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองในการป้องกันมิให้เรือประมงไทยล่องลำน้ำน่านน้ำ กัมพูชา รวมทั้งการควบคุมรักษาระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายทั้งปวง ป้องกันปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายทั้งปวง เพื่อรักษาอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ

ในปี พ.ศ.๒๕๑๘ สถานการณ์ในประเทศกัมพูชาได้เปลี่ยนแปลงไป เมื่อพรรคคอมมิวนิสต์จีนเข้าครองอินโดจีน เป็นเหตุให้ราษฎรต้องตกอยู่ภายใต้การปกครองของลัทธิคอมมิวนิสต์ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๑๘ โดยรัฐบาลพลพต ทำการปกครองประเทศด้วยมาตรการรุนแรง ทำให้ราษฎรซึ่งยังไม่พร้อมที่จะรับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็วได้ทัน จึงได้พากันอพยพหลบหนีเข้ามาในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านจังหวัดจันทบุรีและจังหวัดตราด สถานการณ์คับขันไม่เป็นที่ไว้วางใจ กองบัญชาการกองกำลังด้านจันทบุรี - ตราด จึงได้ย้ายที่ตั้งจากค่ายกรมหลวงชุมพร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มาตั้งที่ค่ายตากสิน อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ตั้งแต่วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๑๘ เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน

จัดตั้งกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด (กปช.จต.)

เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๒๑ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้ออกคำสั่งให้กองทัพเรือ รับผิดชอบในการป้องกันชายแดนด้าน จว.จันทบุรี และ จว.ตราด ทั้งทางบกและทางทะเล กองทัพเรือจึงได้แต่งตั้งให้ผู้บัญชาการกองกำลังด้านจันทบุรี-ตราด เป็นผู้บังคับบัญชา รับผิดชอบการป้องกันชายแดน ในเขตพื้นที่ตามที่ได้รับมอบ และในปี พ.ศ.๒๕๒๒ กองบัญชาการทหารสูงสุด ได้ออกคำสั่งให้ กองทัพเรือ จัดตั้ง กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด (กปช.จต.) พร้อมกับให้ตำรวจตระเวนชายแดน และตำรวจน้ำ ในพื้นที่ปฏิบัติการมาขึ้นอยู่ในความควบคุมทางยุทธการ กับให้กองทัพอากาศสนับสนุนการปฏิบัติการ และกำหนดเส้นแบ่งเขตระหว่างกองทัพบกกับกองทัพเรือ โดยใช้เส้นแบ่งเขต จว.จันทบุรี และ จว.ปราจีนบุรี (ณ ขณะนั้น) เป็นเส้นแบ่งเขต มีภารกิจ

- รับผิดชอบป้องกันชายแดนทั้งทางบกและทางทะเล

- อำนวยการในการปกครองพื้นที่

- ควบคุม รักษา ระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายทั้งปวงในจังหวัดจันทบุรีและจังหวัดตราด เพื่อรักษาอธิปไตยและความมั่นคงของชาติ

การจัดตั้ง ...

การจัดตั้ง ฉก.นย.จันทบุรี และ ฉก.นย.ตราด

เนื่องจากพื้นที่ชายแดนของ กปช.จต. มีระยะทางไกลมาก ทั้งในส่วนทางบกและทางทะเล ดังนั้น เพื่อให้การป้องกันชายแดนในเขตพื้นที่ของ กปช.จต. มีช่วงการควบคุมบังคับบัญชาลงไปตามลำดับ โดยมี ผู้บังคับบัญชาในระดับกรม รับผิดชอบพื้นที่ย่อย ในพื้นที่ จว.จันทบุรีและในพื้นที่ จว.ตราด ส่วนที่ติดชายแดนขึ้นอีกระดับหนึ่ง ซึ่งทำให้การควบคุมบังคับบัญชาหน่วยกำลังของ กปช.จต. มีความแน่นแฟ้นตลอดจนการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองท้องถิ่นกระทำได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงได้จัดตั้ง ฉก.นย.จันทบุรี และ ฉก.นย.ตราด ขึ้น ตามคำสั่ง กปช.จต. (เฉพาะ) ลับมาก ที่ ๑/๒๕๒๘ ลง ๑๕ เม.ย.๒๘ เรื่อง การตั้งหน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินจันทบุรี และหน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินตราด เป็นหน่วยขึ้นตรงของ กจต.

การจัดตั้งกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๑ ส่วนแยก ๓

เมื่อต้นปี ๒๕๓๙ ศปก.ทร. ให้ กปช.จต. เสนอข้อพิจารณาและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ในการที่ ทภ.๑/กอ.รมน.ภาค ๑ จะมอบหมายให้ กปช.จต.ทำหน้าที่เป็น กอ.รมน.ภาค ๑ สย.๓ อีกภารกิจหนึ่ง คือ เป็น กปช.จต./กอ.รมน.ภาค ๑ สย.๓ ปฏิบัติภารกิจป้องกันชายแดนและรักษาความมั่นคงภายในพื้นที่รับผิดชอบในเขตจังหวัดจันทบุรี และ จังหวัดตราด ซึ่งข้อพิจารณาและข้อเสนอแนะนี้จะได้นำไปเป็นในแนวทางในการจัดทำคำสั่งฯ และจัดทำแผนฯ ปี ๒๕๔๐ ของ ทภ.๑/กอ.รมน.ภาค ๑ ต่อไป

กปช.จต. ได้เสนอข้อพิจารณาดังกล่าวคือ กปช.จต. ได้รับมอบให้รับผิดชอบป้องกันชายแดนที่ติดต่อกับกัมพูชา ในพื้นที่ จว.จันทบุรี และ จว.ตราด ทั้งทางบกและทางทะเล รับผิดชอบในการอำนวยการในการรักษาความมั่นคงและการปกครองพื้นที่ชายแดนตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการควบคุม รักษา ระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายทั้งปวง โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการสั่งการใช้กำลัง และควบคุมบังคับบัญชา ตำรวจ อาสาสมัครรักษาดินแดน ราษฎรอาสาสมัครต่างๆ และกำลังอื่นๆ ที่อยู่ในพื้นที่และที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งพิจารณาได้ว่า การมอบอำนาจดังกล่าวนี้ ก็เพื่อให้ผู้ที่ได้รับมอบให้รับผิดชอบการป้องกันชายแดน ได้มีอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดในการสั่งการใช้กำลัง เฉพาะการตอบโต้ภัยคุกคามได้โดยทันที สำหรับกำลังฝ่ายพลเรือนต่างๆ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงภายในและการปกครอง เช่น กอ.รมน.จังหวัด จนท.ตำรวจภูธร อาสาสมัครรักษาดินแดน และราษฎรอาสาสมัครต่างๆ ล้วนแต่ปฏิบัติงานในการควบคุมบังคับบัญชาของจังหวัด (ซึ่งไม่ใช่หน่วยในบังคับบัญชาของ กปช.จต.) ทั้งสิ้น ดังนั้นการที่จะผนึกกำลังความร่วมมือระหว่างหน่วยที่ปฏิบัติภารกิจป้องกันชายแดน (กปช.จต.) กับหน่วยที่ปฏิบัติภารกิจตามแผนงานรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.จังหวัด) เพื่อเข้าไปปฏิบัติงานร่วมกันตามยุทธศาสตร์ “การต่อสู้เบ็ดเสร็จ” จึงไม่สามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากไม่มีเอกภาพในการบังคับบัญชา

ดังนั้น การมอบหมายให้ กปช.จต. ทำหน้าที่เป็น กอ.รมน.ภาค ๑ สย.๓ ควบคุมบังคับบัญชาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนงานรักษาความมั่นคงภายใน ทั้งพลเรือน ตำรวจ และทหาร จะทำให้ กปช.จต.มีเอกภาพในการปฏิบัติ ขจัดข้อจำกัดในการใช้อำนาจตามสายการบังคับบัญชาอื่นๆ ที่อ้างถึงและสอดคล้องกับอำนาจที่มอบให้ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี (เฉพาะ) ลับ ที่ ๙๗/๒๕๒๑ เรื่อง การป้องกันชายแดน นอกจากนี้ยังเป็นการเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันอีกด้วย สำหรับการปฏิบัติภารกิจ การป้องกันชายแดน และการรักษาความมั่นคงภายในดังกล่าวนี้ กปช.จต./กอ.รมน.ภาค ๑ สย.๓ จะสามารถผสมผสาน ผนึกกำลังหน่วยต่างๆ ที่ปฏิบัติภารกิจป้องกันชายแดน ปฏิบัติภารกิจรักษาความมั่นคงภายในและปฏิบัติภารกิจพัฒนาพื้นที่ชายแดน ตามโครงการหมู่บ้าน ปชต. และโครงการพัฒนาอื่นๆ ให้ปฏิบัติงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ สอดคล้องและกลมกลืนกับแผนยุทธศาสตร์ “ระบบการต่อสู้แบบเบ็ดเสร็จ” ตลอดจนเป็นการสนับสนุนการปฏิบัติตามแผนป้องกันประเทศ อีกด้วย

ตามคำสั่ง ...

ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการชายแดนไทย-กัมพูชา กองทัพเรือ เมื่อ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ เรื่อง การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการชายแดนไทย-กัมพูชา ให้กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด เป็น ศูนย์ควบคุมชายแดนไทย-กัมพูชา กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด (ศค.ชทก.กปช.จต.) มีหน้าที่ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ ศูนย์ปฏิบัติการชายแดนไทย-กัมพูชา (ศปก.ชทท.ทร.) กับควบคุมการ ปฏิบัติของ ศูนย์สั่งการชายแดนไทย-กัมพูชา จว.จันทบุรี(ศส.ชทก.จว.จันทบุรี) และศูนย์สั่งการชายแดนไทย-กัมพูชา จว.ตราด (ศส.ชทก.จว.ตราด)

เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๔๒ กองทัพเรือ มีคำสั่งให้ กปช.จต. ทำหน้าที่เป็นหน่วยหลักใน การจัดตั้ง หน่วยปฏิบัติการเก็บกู้ทุ่นระเบิด (นปท.ทร.) มีหน้าที่ปฏิบัติการเก็บกู้ทุ่นระเบิดและทำลายระเบิด ในพื้นที่ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ด้าน จว.จันทบุรี และ จว.ตราด อีกหน้าที่หนึ่ง

๓.๒ คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งหน่วย

๓.๒.๑ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี (เฉพาะ)ลับ ที่ ๙๗/๒๕๒๑ ลง ๓๑ พ.ค.๒๑ เรื่อง การป้องกันชายแดน

๓.๒.๒ คำสั่งกองทัพเรือ (เฉพาะ)ลับ ที่ ๓๑๙/๒๕๒๑ ลง ๑๗ ส.ค.๒๑ เรื่อง การป้องกัน ชายแดน ให้ ผบ.กจต. มีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่ง สร. (เฉพาะ)ลับ ที่ ๙๗/๒๕๒๑ ลง ๓๑ พ.ค.๒๑ ให้ กจต. ขึ้นการบังคับบัญชาโดยตรงกับ ทร.

๓.๒.๓ คำสั่งกองบัญชาการทหารสูงสุด (เฉพาะ)ลับมาก ที่ ๔๖๘/๒๕๒๒ ลง ๓ พ.ค.๒๒ เรื่อง การป้องกันชายแดนด้านจังหวัดจันทบุรี - ตราด

๓.๒.๔ คำสั่งกองทัพเรือ (เฉพาะ)ลับมาก ที่ ๑๑๗/๒๕๒๒ ลง ๑๖ พ.ค.๒๒ เรื่อง การป้องกันชายแดนด้านจังหวัดจันทบุรี - ตราด ให้ ผบ.นย.เป็น ผบ.กจต. มีหน้าที่รับผิดชอบ ทั้งในการ ป้องกันชายแดนและคุ้มครอง ป้องกันเรือประมงด้วย โดยให้ กจต.ขึ้นการบังคับบัญชากับ กปช.จต. และ ทร. (ผ่าน ศปก.ทร.) กำลังของ กจต. สามารถเพิ่มได้ถึง ๑ กรม ร. (ยกเล็ก)

๓.๒.๕ คำสั่ง กองทัพเรือ (เฉพาะ)ลับมาก ที่ ๑๘๓/๒๕๒๒ ลง ๒๗ ก.ค.๒๒ เรื่อง แก้ไขคำสั่งกองทัพเรือ (เฉพาะ)ลับมาก ที่ ๑๑๗/๒๕๒๒ (ยกเล็ก)

เพื่อให้ กจต. มีเอกภาพในการควบคุมบังคับบัญชาการปฏิบัติทางยุทธการ และการสนับสนุนด้านส่งกำลังบำรุงต่อหน่วยกำลังที่ ทร.บรรจุมอบให้ และเพื่อให้หน่วยปฏิบัติไม่เกิดความ สับสนและสับสนต่อการอ้างถึง จึงยกเลิกคำสั่งกองทัพเรือดังกล่าว ทั้ง ๓ คำสั่ง พร้อมทั้งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ข้อความบางส่วน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการปฏิบัติในปัจจุบัน อีกทั้งยังได้กำหนดอำนาจการ บังคับบัญชาของ กปช.จต.ต่อหน่วยต่างๆ ที่ไปขึ้นการควบคุมทางยุทธการกับ กปช.จต.ให้เด่นชัด จึงให้ปฏิบัติ ตามคำสั่งกองทัพเรือ (เฉพาะ)ลับมาก ที่ ๒๕๗/๒๕๒๙ ลง ๒๓ ก.ย.๒๙ เรื่อง การป้องกันชายแดนด้านจันทบุรี และตราด ให้ผู้บัญชาการกรมนาวิกโยธิน (ผบ.นย.) เป็นผู้บัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด (ผบ.กปช.จต.) เพื่อรับผิดชอบในการป้องกันชายแดนที่ติดต่อกับประเทศกัมพูชา ด้านจังหวัดจันทบุรีและจังหวัดตราด ทั้งทางบก และทางทะเล และให้กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด (กปช.จต.) จัดตั้งกองกำลังด้านจันทบุรี - ตราด (กจต.) เพื่อปฏิบัติการกิจในการป้องกันชายแดนที่ติดต่อกับประเทศกัมพูชา ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีและจังหวัด ตราดทั้งทางบกและทางทะเล ให้ผู้บัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด (ผบ.กปช.จต.) เป็น ผู้บัญชาการกองกำลังด้านจันทบุรี - ตราด (ผบ.กจต.) อีกตำแหน่งหนึ่งด้วย

๔. หมายเลข อจย. หรือ อฉก. : กปช.จต. เป็นหน่วยเฉพาะกิจ จึงเป็นการจัดอัตราของหน่วยเฉพาะกิจ และ อฉก. จึงไม่มีการกำหนดหมายเลข

๕. การปฏิบัติงานที่สำคัญของหน่วยและกำลังพล

๕.๑ พื้นที่จังหวัดจันทบุรี

๕.๑.๑ บ้านโกล้ำเจียก อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี

- นับตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๑๘ ที่ประเทศกัมพูชาตกอยู่ภายใต้การปกครองของ นายพอล พต ผู้นำเขมรแดง ชาวกัมพูชาเป็นจำนวนมาก ได้อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย โดยเฉพาะจากจังหวัดไพลินซึ่งอยู่ตรงข้ามกับอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี

- กรมนาวิกโยธิน จึงได้สั่งการให้ พัน.ร.๒ ผส.นย. (พัน.ร.๒ กรม ร.๑ นย.) จัดกำลัง ๑ กองร้อยปืนเล็กเพิ่มเติมกำลัง เข้าปฏิบัติการในพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ที่บ้านโกล้ำเจียก เพื่อสกัดกั้นการอพยพของชาวกัมพูชาและป้องกันอิทธิพลของประเทศไทย ตั้งแต่ ๑๘ เมษายน ๒๕๑๘

- เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๐ เวลาประมาณ ๒๒๐๐ ทหารกัมพูชา (เขมรแดง) ไม่ทราบจำนวน เข้าโจมตีฐานปฏิบัติการกองร้อยทางปีกขวา ฝ่ายเราได้ทำการตอบโต้ด้วยอาวุธในอัตราและอาวุธสนับสนุน เพื่อผลักดันและขับไล่ฝ่ายตรงข้าม จนถึงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๐ เวลา ประมาณ ๐๓๐๐ จึงสามารถผลักดันฝ่ายตรงข้ามออกพ้นจากเขตแดนไทย ผลของการปฏิบัติ ฝ่ายเราพลทหารเสียชีวิต ๓ นาย บาดเจ็บสาหัส ๒ นาย

๕.๑.๒ บ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี

- มกราคม ๒๕๒๒ เวียดนามเข้ายึดครองประเทศกัมพูชาและให้ เฮง ชัมริน จัดตั้งรัฐบาลปกครองประเทศกัมพูชา ทำให้สถานการณ์ชายแดนด้านอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ติงเครียดมากยิ่งขึ้น

- กรมนาวิกโยธิน จึงสั่งการให้ กรมทหารราบที่ ๑ กรมนาวิกโยธิน จัดกำลังจาก กองพันทหารราบที่ ๑ เป็นกองพันทหารราบ กองกำลังด้านจันทบุรี - ตราด เพื่อปฏิบัติการป้องกันอิทธิพลของประเทศไทยในพื้นที่ชายแดนด้านอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ตั้งแต่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๒๒

- เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๒ เวลา ๑๔๑๕ ชุดลาดตระเวนกองร้อยปืนเล็ก กองพันทหารราบ กองกำลังด้านจันทบุรี - ตราด ทำการลาดตระเวนคุ้มกันคณะของเสนาธิการ กองกำลังด้านจันทบุรี - ตราด (พล.ร.ต.เกษม ลิขิตวงษ์) ที่ออกสำรวจตรวจสอบสถานที่ที่กระสุนปืนใหญ่ของทหารเวียดนามยิงเข้ามาตกบริเวณด้านทิศเหนือของ บ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน เวลา ๑๕๔๕ ชุดลาดตระเวนได้ปะทะกับทหารเวียดนาม เฮง ชัมริน นานประมาณ ๑๕ นาที ผลของการปะทะ ฝ่ายเรา พลทหารเสียชีวิต ๒ นาย บาดเจ็บสาหัส ๓ นาย

๕.๑.๓ บ้านหนองกก อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี

- เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๒๖ ทหารเวียดนามฝ่าย เฮง ชัมริน กับทหารกัมพูชา ฝ่าย พอล พต ได้สู้รบกันที่บริเวณพื้นที่ด้านตะวันออกและด้านใต้ของบ้านหนองกก เป็นเหตุให้กระสุนปืนใหญ่เข้ามาตกในเขตไทยเป็นจำนวนมาก

- กองพันทหารราบที่ ๓ กองกำลังด้านจันทบุรี - ตราด ซึ่งรับผิดชอบพื้นที่ได้จัดชุดลาดตระเวน ทำการลาดตระเวนในพื้นที่บ้านหนองกก ได้ตรวจพบสายโทรศัพท์สนามของฝ่ายตรงข้ามที่วางไว้จากด้านเหนือของบ้านหนองกก (เขาจรง) พาดผ่านพื้นที่บ้านหนองกกไปทางตอนใต้

จึงได้ ...

จึงได้ใช้แหล่งข่าวนำทางทำการลาดตระเวนพบกำลังทหารเวียดนามประมาณ ๒๐ คน จึงได้เข้าโจมตีเพื่อ ผลักดันให้ออกพ้นเขตแดนไทย นานประมาณ ๓๐ นาที ฝ่ายตรงข้ามจึงได้ถอนตัวออกนอกเขตแดนไทย และ เมื่อ เวลา ๑๓๐๐ ได้ปรับกำลังชุดลาดตระเวนใหม่ ทำการลาดตระเวนเคลื่อนที่ลงมาทางตอนใต้ของพื้นที่บ้านหนองกก พบกำลังทหารของเวียดนามประมาณ ๓๐ คน เคลื่อนที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่บ้านหนองกก จึงได้ปะทะกันนาน ประมาณ ๓๐ นาที กำลังของฝ่ายตรงข้ามจึงได้ถอนตัวออกนอกเขตไทย ผลจากการปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น สามารถยึดศฟได้ ๑ ศฟ จับได้ ๑ คน และอาวุธยุทโธปกรณ์อีกจำนวนหนึ่ง และทราบจากแหล่งข่าวว่า ทหาร เวียดนามที่หลบหนีไปได้ นั้น ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากกระสุนปืนใหญ่ของฝ่ายเราจำนวนไม่น้อย ฝ่ายเรา ปลอดภัย

๕.๒ พื้นที่จังหวัดตราด

เมษายน ๒๕๑๘ เขมรแดงฝ่าย พอล พต ยึดครองประเทศกัมพูชาและจัดตั้งรัฐบาล ขึ้นปกครอง ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชาต้องขาดสัมพันธ์ไมตรีกันอีก และพื้นที่ บ้านหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เป็นพื้นที่ที่ล่อแหลมต่อการถูกโจมตีและยึดครองจากฝ่ายตรงข้าม ได้ง่าย กรมนาวิกโยธิน จึงสั่งการให้กองพันทหารราบที่ ๒ กรมผสมนาวิกโยธิน จัดกำลัง ๑ กองร้อยปืนเล็ก เพิ่มเติมกำลังด้วยอาวุธเครื่องยิงลูกระเบิด ขนาด ๔.๒ นิ้ว (ค.๔.๒ นิ้ว) เป็นหน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินที่ ๑๘๒ เรียกชื่อย่อว่า ฉก.นย.๑๘๒ จนถึงทุกวันนี้

๕.๒.๑ บ้านโขดทราย อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

- เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๒๔ เวลาประมาณ ๒๐๓๐ ทหารฝ่ายกัมพูชา เอง ชัมริน ได้ยิงเครื่องยิงลูกระเบิด รวม ๘ นัด มาตกในทะเลห่างจากหมู่บ้านหาดเล็ก ประมาณ ๔๐ เมตร และตกในทะเลใกล้หาดสารพัดพิช จำนวน ๔ นัด พร้อมกับยิงปืนเล็กเข้ามายังแนวตั้งรับของ ฉก.นย.๑๘๒ ฝ่ายเราจึงได้ตอบโต้ด้วยอาวุธในอัตรา นานประมาณ ๒๐ นาที จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น คาดว่าจะรุนแรง และไม่น่าไว้วางใจในเหตุการณ์ข้างหน้า ในวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๒๔ เวลา ๑๒๓๐ รองผู้บัญชาการป้องกัน ชายแดนจันทบุรีและตราด (พล.ร.ต.เกษม ลิขิตวงษ์ ยศขณะนั้น) และฝ่ายอำนวยการ ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยม และรับทราบสถานการณ์หน่วย ฉก.นย.๑๘๒ บ้านหาดเล็ก - บ้านหาดสารพัดพิช และอำเภอคลองใหญ่ ในขณะที่เดินทางไปตรวจเยี่ยมหน่วยที่อำเภอคลองใหญ่ นั้น เวลาประมาณ ๑๔๐๐ ถึงบ้านโขดทราย ซึ่งอยู่ห่าง จากบ้านหาดเล็ก ประมาณ ๕ กม. ได้ถูกขุมโจมตีจากฝ่ายตรงข้ามด้วย จรวด อาร์.พี.จี.และ เอ็ม.๗๙ ผลของ การถูกขุมโจมตีเป็นผลให้ รองผู้บัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด บาดเจ็บสาหัส รองหัวหน้ากองยุทธการ กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด (น.อ.วิชัย โสธนะ) และพันจ่าพลขับ (พ.จ.อ.สมศักดิ์ เกิดพลู ยศขณะนั้น) เสียชีวิต

๕.๒.๒ บ้านซำราก อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด

- เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๒๘ กองกำลังทหารเวียดนาม ประมาณ ๒ กรม ร. จาก พัน.ร.๓๓๙ สนับสนุนด้วยอาวุธหนัก ได้ทำการกวาดล้างกองกำลังทหารกัมพูชาประชาธิปไตย ฝ่าย เขียว สัมพันธ์ บริเวณตรงข้ามชายแดนไทยทางทิศตะวันออกของบ้านซำราก อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด

- เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๒๘ การปฏิบัติการกวาดล้างของกองกำลังทหาร เวียดนามต่อกองกำลังทหารกัมพูชาประชาธิปไตย ฝ่าย เขียว สัมพันธ์ ยังคงดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่อง กำลังส่วนหนึ่งของกองกำลังทหารเวียดนาม ได้วางกำลังตั้งบนสันเขาบรรทัดและถ่วงลำลึกเข้ามาในเขตแดนไทย ประมาณ ๑ - ๒ กิโลเมตร ยาวขนานไปตามแนวชายแดน ประมาณ ๔ กิโลเมตร พร้อมกับได้ตัดแปลง

ภูมิประเทศ ...

ภูมิประเทศขุดคูติดต่อและขุดหลุมบุคคล กับวางอาวุธหนักเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งของแนวต้านทาน และเนื่องจากพื้นที่แนวชายแดนบ้านชำราก อยู่ในความรับผิดชอบของ กองพันทหารราบที่ ๓ กองกำลังด้าน จันทบุรี - ตราด ดังนั้น ในขั้นต้นของการปฏิบัติ จึงได้เคลื่อนย้ายที่ตั้งกองบังคับการทางยุทธวิธี (บก.ยว.) จาก บ้านด่านชุมพล ไปตั้ง ณ ที่ตั้งใหม่ บ้านตะกาง พร้อมกับการเคลื่อนย้ายกองร้อยปืนเล็กเพิ่มเติมกำลังเข้าวางตัว ในแนวที่มั่นสกัดกัน สนับสนุนด้วยปืนใหญ่สนามและหมวดลาดตระเวนยานยนต์

- ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๒ เมษายน ๒๕๒๘ เริ่มปฏิบัติการโจมตีตามแนวชายแดน ที่หมาย ที่กองกำลังทหารเวียดนามียึดอยู่ ด้วยการระดมยิงปืนใหญ่และทิ้งระเบิดจากเครื่องบินกองทัพอากาศ จากหน่วยบิน ๒๐๗ สนามบินตราด แต่ทหารเวียดนามียังคงยึดพื้นที่และทำการดัดแปลงที่มั่นตั้งรับ โดยไม่หยุดยั้ง

- เมื่อสถานการณ์ไม่คลี่คลายไปในทางที่ดี กองบัญชาการป้องกันชายแดน จันทบุรีและตราด ซึ่งรับผิดชอบในการป้องกันและรักษาอธิปไตยของชาติ จึงได้วางแผนใช้กำลังเพื่อผลักดัน กองกำลังทหารเวียดนามีให้ออกพ้นเขตแดนประเทศไทย โดยจัดกำลังรบเฉพาะกิจขึ้นเพื่อปฏิบัติการกิจ ประกอบด้วยทหารนาวิกโยธิน อาสาสมัครทหารพรานนาวิกโยธิน และตำรวจตระเวนชายแดน (ทก.ควบคุม ตชด.๒/๓)

การดำเนินการปฏิบัติการผลักดันกองกำลังทหารเวียดนามีให้ออกพ้นเขตแดนประเทศไทยในครั้งนี้ รวมระยะเวลาในการปฏิบัติ ๑๕ วัน จึงสามารถผลักดัน ขับไล่และยึดพื้นที่ได้ ระหว่างวันที่ ๔ - ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๘ กำลังรบเฉพาะกิจ ได้เริ่มดำเนินการปฏิบัติการ ดังนี้

- เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๒๘ ทำการโจมตีด้วยการทิ้งระเบิด จากเครื่องบินของกองทัพอากาศ และระดมยิงด้วยปืนใหญ่สนามไปยังที่หมายตามแนวชายแดนที่ฝ่ายกองกำลังทหารเวียดนามียึดอยู่ เพื่อให้กำลังรบหลัก กองรบที่ ๑ และกองรบที่ ๒ เคลื่อนที่เข้าตียึดที่หมาย ๑ การปฏิบัติสามารถยึดที่หมาย ๑ ได้บางส่วน

- เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๘ ฝ่ายเราสามารถยึดที่หมาย ๑ ได้ทั้งหมด และทำการดัดแปลงที่มั่น ส่วนกำลังกองรบที่ ๒ ได้เคลื่อนที่เพื่อเข้าตียึดที่หมาย ๒ ต่อไป แต่ได้รับการต้านทานด้วยการยิง ค.๘๒ มม. จากกองกำลังทหารเวียดนามีเป็นระยะตลอดทั้งวัน ผลการปฏิบัติ ฝ่ายเรา อส.ทพ.นย. บาดเจ็บสาหัส ๕ นาย พบศพทหารเวียดนามี ๘ ศพ

- เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๒๘ กองรบที่ ๑ เข้าตีที่หมาย ๑ กองรบที่ ๒ เข้าตีที่หมาย ๒ แต่ถูกกองกำลังทหารเวียดนามีต้านทานและตอบโต้อย่างหนัก ลักษณะภูมิประเทศเป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนที่ของฝ่ายเรา ประกอบกับเส้นทางที่ใช้ในการเคลื่อนที่ ฝ่ายทหารเวียดนามีได้วางทุ่นระเบิดสังหาร และกับระเบิดไว้อย่างหนาแน่น การปฏิบัติในวันนี้ ฝ่ายเราเสียชีวิต ๑ นาย และบาดเจ็บสาหัส ๘ นาย สามารถทำลายอาวุธเครื่องยิงลูกระเบิด ขนาด ๑๒๐ มม. ของทหารเวียดนามีได้ ๑ กระบอก

- เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๒๘ กองรบที่ ๑ และ กองรบที่ ๒ ทำการปรับกำลังใหม่ เพื่อปฏิบัติการเข้าตีในวันต่อไป พร้อมกับได้จัดชุดลาดตระเวนรบ ออกทำการลาดตระเวนได้ปะทะกับทหารเวียดนามี ผลการปะทะ ฝ่ายเราปลอดภัย ในวันที่ทหารเวียดนามีได้ยิงปืนใหญ่สนาม และเครื่องยิงลูกระเบิดเข้ามาในพื้นที่ตั้งรับของฝ่ายเราเป็นระยะๆ เป็นผลให้ฝ่ายเราบาดเจ็บเพราะถูกสะเก็ดระเบิด ๑ นาย เหยียบกับระเบิด ๑ นาย

- เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๘ ได้ทำการเข้าตีที่หมาย ๓ โดยรวมกำลังทั้ง ๒ กองรบ เข้าตีแต่ได้ถูกฝ่ายทหารเวียดนามต้านทาน และตอบโต้ด้วยอาวุธปืนเล็กและอาวุธสนับสนุนอย่างหนาแน่นและรุนแรงมาก ฝ่ายเราได้ใช้ปืนใหญ่ และเครื่องบินยิงสนับสนุนเพื่อเคลื่อนที่เข้าตียึดที่หมายให้ได้ แต่การปฏิบัติต้องพบอุปสรรคคล้ายกับการปฏิบัติในวันที่ ๖ ที่ผ่านมา เนื่องจากภูมิประเทศไม่อำนวยต่อการเคลื่อนที่ เส้นทางที่ใช้ในการเคลื่อนที่ขยับเข้าไปด้วยทุ่นระเบิดสังหารและกับระเบิดที่ทหารเวียดนามวางไว้ สรุปการปฏิบัติในวันนี้ ฝ่ายเราเสียชีวิต ๕ นาย บาดเจ็บ ๑๐ นาย และในวันนี้ กองทัพเรือได้สั่งการให้ กองพันทหารราบที่ ๑ กรมทหารราบที่ ๑ กรมนาวิกโยธิน ซึ่งเป็นกองพันหนุนของ กองทัพเรือ จากสัตหีบ และ กองร้อยทหารปืนใหญ่ที่ ๑ กองพันทหารปืนใหญ่ กองกำลังด้านจันทบุรี-ตราด จากอำเภอโป่งน้ำร้อน เคลื่อนย้ายกำลังเข้าพื้นที่ปฏิบัติการที่บ้านขำราก และแต่งตั้งให้ ผู้บังคับการหน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินตราด เป็นผู้บังคับหน่วย เข้าควบคุมการปฏิบัติ และรับผิดชอบการปฏิบัติการ บ้านขำราก ตั้งแต่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๒๘ เป็นต้นไป

ฉก.นย.ตราด ได้วางแผนการใช้กำลัง ๒ กองพันทหารราบ เข้าตียึดที่หมาย โดยสั่งการให้กองพันทหารราบที่ ๑ กองกำลังด้านจันทบุรี - ตราด เป็นกำลังเข้าตีหลัก เพื่อเข้ายึดที่หมาย ๓ โดยใช้ ๒ กองร้อยปืนเล็กเป็นกองร้อยเข้าตีหลัก ๑ กองร้อยปืนเล็กเป็นกองร้อยหนุน กองพันทหารราบที่ ๓ กองกำลังด้านจันทบุรี - ตราด เป็นกองพันเข้าตีรอง (ส่วนเข้าตีสนับสนุน)

- เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๘ กำลังรบทั้ง ๒ กองพัน ได้รุกเข้าที่หมาย ๓ ซึ่งเป็นการเคลื่อนที่รุกคืบหน้า ปฏิบัติได้ช้ามากเนื่องจากพื้นที่ที่เคลื่อนที่นั้น เต็มไปด้วยทุ่นระเบิดสังหารและกับระเบิดของทหารเวียดนามที่วางไว้ และยังได้รับการต้านทาน ตอบโต้ จากการยิงอย่างรุนแรงและหนาแน่น ผลฝ่ายเราบาดเจ็บ ๓ นาย

- เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๒๘ กำลังรบทั้งหมด เคลื่อนที่เข้าตียึดที่หมาย ๓ ได้รับการต้านทานและตอบโต้จากทหารเวียดนามเป็นระยะๆ เป็นผลให้ฝ่ายเราบาดเจ็บ ๓ นาย

- เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๒๘ กองร้อยปืนเล็กที่ ๔ กองพันทหารราบที่ ๑ กองกำลังด้านจันทบุรี - ตราด ได้เข้ายึดพื้นที่บริเวณที่หมาย ๓ เพิ่มเติม ซึ่งเป็นที่มั่นแข็งแรงของทหารเวียดนาม สามารถยึดที่หมายได้ พบศพทหารเวียดนามจำนวน ๗ ศพ ฝังอยู่ที่พื้นที่บริเวณที่หมาย พร้อมด้วยอาวุธยุทโธปกรณ์อีกจำนวนหนึ่ง ฝ่ายเราเหยียบกับระเบิดบาดเจ็บ ๓ นาย

- เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๒๘ กำลังรบทั้ง ๒ กองพัน ยังคงปฏิบัติการรุกคืบหน้าต่อไป แต่เป็นไปด้วยความยากลำบาก และได้ปะทะกับทหารเวียดนามเป็นระยะ ๆ ฝ่ายเราบาดเจ็บ ๖ นาย สามารถยึดอาวุธปืนไร้แรงสะท้อนถอยหลังได้ ๑ กระบอก

- เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๒๘ กองร้อยปืนเล็กที่ ๒ และกองร้อยปืนเล็กที่ ๔ กองพันทหารราบที่ ๑ กองกำลังด้านจันทบุรี-ตราด ทำการรุกคืบหน้าต่อไป พบที่ตั้งปืนกลและหลุมบุคคลเป็นจำนวนมาก สามารถยึด ปืนกล ขนาด ๗.๖๒ มม. ได้ ๑ กระบอก กระสุนปืน ๖,๐๐๐ นัด และระเบิดมือ ๑๐ ลูก

- เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๘ การปฏิบัติในวันนี้ เป็นการรุกคืบหน้าเพื่อยึดที่หมายเพิ่มเติมของกองร้อยปืนเล็กที่ ๒ กับกองร้อยปืนเล็กที่ ๔ กองพันทหารราบที่ ๑ กองกำลังด้านจันทบุรี - ตราด ในขณะที่กำลังรบทั้ง ๒ ของฝ่ายเรา เคลื่อนที่รุกคืบหน้านั้น ได้ปะทะกับกองกำลังทหารเวียดนามอย่างหนักและรุนแรงมาก เพราะบริเวณพื้นที่ที่ปะทะนั้น เป็นบ้านพักแข็งแรงและมีคูสนามเพลาะยาวประมาณ ๒๐ เมตร ผลของการปฏิบัติ ฝ่ายเราบาดเจ็บ ๗ นาย สามารถยึดอาวุธปืนอาร์ก้า ได้ จำนวน ๒ กระบอก พร้อมกับทำลายคลังกระสุนด้วยปืนใหญ่สนามขนาด ๑๐๕ มม.ของฝ่ายเรา

- เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๒๘ เป็นวันสุดท้ายของการปฏิบัติการยุทธที่เรียกว่า “ยุทธการบ้านซำราก” เพราะฝ่ายเราสามารถเข้ายึดที่หมาย ๓ ไว้ได้ทั้งหมดโดยเด็ดขาด โดย กองรบที่ ๑ กับ กองรบที่ ๒ เข้ายึดพื้นที่ทางด้านเหนือของที่หมาย ๓ ไว้ได้ทั้งหมด กองร้อยปืนเล็กที่ ๒ กับกองร้อยปืนเล็กที่ ๔ กองพันทหารราบที่ ๑ กองกำลังด้านจันทบุรี – ตราด เข้ายึดพื้นที่ทางด้านใต้ของที่หมาย ๓ ได้ทั้งหมดเช่นกัน การปฏิบัติในวันนี้ ฝ่ายเราบาดเจ็บ ๔ นาย

สรุปผลการปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๔ – ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๒๘ ฝ่ายเราต้องสูญเสียทั้งกำลังพลและอาวุธยุทธโธปกรณ์ในการปกป้องอธิปไตยของชาติ ดังนี้

- เสียชีวิตจากการรบ รวม ๙ นาย
- บาดเจ็บทั้งสาหัสและไม่สาหัส รวม ๖๓ นาย
- ป่วยจากไข้มาลาเรีย รวม ๕๘๔ นาย

ฝ่ายกองกำลังทหารเวียดนามที่ฝ่ายเราสามารถพิสูจน์ทราบได้ หลังจากจบสิ้นการปฏิบัติแล้วเสียชีวิตโดยการพบศพ จำนวน ๑๗ ศพ บาดเจ็บโดยไม่ทราบจำนวน ทำลายอาวุธยุทธโธปกรณ์ปืนไร้แรงสะท้อนถอยหลัง จำนวน ๒ กระบอก เครื่องยิงลูกระเบิด ขนาด ๑๒๐ มม. จำนวน ๑ กระบอก และคลังกระสุนขนาดใหญ่

๕.๒.๓ บ้านกระดุกข้าง อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด

- เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๒๘ ทหารเวียดนามและทหารกัมพูชาฝ่ายเฮง ซัมริน ได้ทำการกวาดล้างและติดตามทหารกัมพูชาประชาธิปไตย เข้ามาในเขตพื้นที่ประเทศไทย ทางด้านตะวันออกของบ้านกระดุกข้าง ตำบลด่านชุมพล อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด และรวมพลขนาด ๑ กรมทหารราบ ที่บริเวณชายแดนไทย – กัมพูชา โดยส่งกำลังส่วนหนึ่งเข้ายึดพื้นที่เนิน ๒๐๓ ซึ่งเป็นภูมิประเทศสำคัญ กองพันทหารราบที่ ๓ กองกำลังด้านจันทบุรี – ตราด ซึ่งปฏิบัติการกิจป้องกันชายแดนด้านจังหวัดตราด ได้รับมอบหมายจากหน่วยเหนือให้ทำการเข้าตีและผลักดันทหารเวียดนามและทหารกัมพูชาเฮง ซัมริน ให้ออกนอกเขตประเทศไทย โดยใช้กำลัง ๑ กองร้อยปืนเล็ก ซึ่งมีการปะทะกับฝ่ายตรงข้ามโดยต่อเนื่อง ทำให้ ร.อ.เชลง รุ่งแสงจันทร์ ถูกกระสุนปืนของฝ่ายตรงข้ามได้รับบาดเจ็บสาหัส และพลทหารจิตรกร เพ็ชรรัตน์ ถูกฝ่ายตรงข้ามยิงด้วยปืนกลขนาด ๑๒.๗ มม. ขาขาดทั้งสองข้างและเสียชีวิตในเวลาต่อมา กองพันทหารราบที่ ๓ กองกำลังด้านจันทบุรี-ตราด จึงได้ส่ง ร.อ.ดำรงค์ สารสิทธิ์ และกำลังพลจำนวนหนึ่งไปสับเปลี่ยนกำลัง เพื่อผลักดันกำลังของฝ่ายตรงข้ามออกนอกประเทศไทยให้ได้ โดยสามารถผลักดันกำลังฝ่ายตรงข้ามออกจากประเทศไทยสำเร็จ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๒๘

๖. รายนามผู้บังคับบัญชา

		
พลเรือโท โสภณ สุญาณเศรษฐกร ๑ ต.ค.๐๙ - ๓๐ ก.ย.๒๑	พลเรือโท ยุทธยา เชิดบุญเมือง ๑ ต.ค.๒๑ - ๓๐ ก.ย.๒๖	พลเรือโท ประเสริฐ น้อยคำศิริ ๑ ต.ค.๒๖ - ๓๐ ก.ย.๒๘
		
พลเรือโท เกษม เมฆลอย ๑ ต.ค.๒๘ - ๓๐ ก.ย.๓๑	พลเรือโท ปรีดา กาญจนรัตน์ ๑ ต.ค.๓๑ - ๓๐ ก.ย.๓๔	พลเรือโท นคร พิบูลย์สวัสดิ์ ๑ ต.ค.๓๔ - ๓๐ ก.ย.๓๕
		
พลเรือโท มนัส ปันกุลบุตร ๑ ต.ค.๓๕ - ๓๑ มี.ค.๓๗	พลเรือโท ตรีรัตน์ ชมะนันท์ ๑ เม.ย.๓๗ - ๓๐ ก.ย.๓๘	พลเรือโท จุมพล หงส์ทอง ๑ ต.ค.๓๘ - ๓๐ ก.ย.๓๙

		
พลเรือโท วสินธ์ สาริกะภูติ ๑ ต.ค.๓๙ - ๓๐ ก.ย.๔๑	พลเรือโท มานิตย์ ดีมาก ๑ ต.ค.๔๑ - ๓๐ ก.ย.๔๒	พลเรือโท เชษฐโกมลฐิติ ๑ ต.ค.๔๒ - ๓๐ ก.ย.๔๓
		
พลเรือโท วัฒนา วงศ์วิเชียร ๑ ต.ค.๔๓ - ๓๐ ก.ย.๒๕๔๔	พลเรือโท เท็ดศักดิ์ เสถียรสวัสดิ์ ๑ ต.ค.๔๔ - ๓๑ มี.ค.๔๖	พลเรือโท วีรรัตน์ ดำรงค์เจริญ ๑ เม.ย.๔๖ - ๓๑ มี.ค.๔๘
		
พลเรือโท สิวชัย สิริสาไล ๑ เม.ย.๔๘ - ๓๑ มี.ค.๕๐	พลเรือโท สุวิทย์ ชาระรูป ๑ เม.ย.๕๐ - ๓๐ ก.ย.๕๓	พลเรือโท พงศ์ศักดิ์ ภูริโรจน์ ๑ ต.ค.๕๓ - ๓๐ ก.ย.๕๕

		
พลเรือโท สนธยา น้อยฉายา ๑ ต.ค.๕๕ - ๓๐ ก.ย.๕๗	พลเรือโท ณะกาญจน์ ไคร์ครวญ ๑ ต.ค.๕๗ - ๓๑ มี.ค.๕๙	พลเรือโท รัตน์ะ วงษาโรจน์ ๑ เม.ย.๕๙ - ๓๑ มี.ค.๖๑
		
พลเรือโท ศังกร พงษ์ศิริ ๑ เม.ย.๖๑ - ๓๑ มี.ค.๖๒	พลเรือโท รณรงค์ สิทธินันท์ ๑ เม.ย.๖๒ - ปัจจุบัน	

๗. สัญลักษณ์ของหน่วย

ตรวจถูกต้อง
น.อ.
(สมเกียรติ ม่วงมี)
ทก.ยก.กปช.จต.
พ.ค.๖๓